

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว ๑๑๒๓๒

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตรวจสอบอนุบัญญัติที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ, นายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๓๕๗
ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กรมการปกครองแจ้งว่า มีกรณี เทศบัญญัติ
ของเทศบาลได้ตราขึ้นโดยไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจไว้ ซึ่งอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับกิจการสุสานและฌาปนสถาน
มีอยู่สองลักษณะ คือ การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น และการจัดทำ
กิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น พระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสาน
และฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
เสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการพิจารณาออกใบอนุญาตนั้น
มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสาน
และฌาปนสถานไว้แล้ว นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของ
ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ สำหรับเรื่องที่
เทศบาลจะออกเทศบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่นนั้น ต้องเป็นเรื่องที่
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มาตรา ๑๑ กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
(๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
(๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
(๔) วิธีเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษาพยาบาลและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วย
สุขลักษณะ และ (๕) หน้าที่ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน
การส่งรายงานและการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุข
และอนามัยของประชาชน โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสาน
และฌาปนสถานไว้ในเทศบัญญัติอีก เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดไว้แล้ว
ในการนี้เทศบาลควรตรวจสอบเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเทศบัญญัติไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ไว้ ขอให้
เทศบาลแก้ไขเพิ่มเติมเทศบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป

/๒. การจัดทำกิจการ ...

๒. การจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ได้กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ (๔) มาตรา ๕๔ (๒) และมาตรา ๕๗ ได้กำหนดให้เทศบาลอาจจัดให้มีกิจการสุสานและฌาปนสถานได้ ดังนั้น กรณีสุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลได้จัดตั้งและดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน อย่างไรก็ตาม หากเทศบาลใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะเป็นเทศพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นการค้าขายเพื่อแสวงหากำไร เทศบาลนั้นจะต้องตราเป็นเทศบัญญัติ แต่หากเทศบาลจะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ แม้จะมีการเก็บค่าบริการในการใช้สุสานและฌาปนสถานจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายและค่าบำรุงรักษากิจการดังกล่าว อันถือเป็นรายได้หรือผลพลอยได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นกิจการเทศพาณิชย์แล้ว ก็อาจตราเป็นเทศบัญญัติหรือไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ สำหรับกรณีที่เทศบาลจะดำเนินการกิจการในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ และไม่ตราเป็นเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรีอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน มางระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับบริการ ตลอดจนค่าบริการได้ตามสมควร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอ ให้แจ้งเทศบาลตำบล ในพื้นที่ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนั่น สนธิเมือง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐ - ๗๓๓๓ - ๖๐๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_ptn@dla.go.th

☐	ปล.ท.
☐	ปล.ม.
☐	ปล.ส.
☒	ปล.ร.
☐	ปล.ก.
☐	ปล.บ.

สจ. ปัสสัณ
๕๕๘๑
๕ มิ.ย. ๒๕๖๘
๑๙๐๘๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว๒๓๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

ส/ก

- ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตรวจสอบอนุบัญญัติที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า มีกรณีที่เทศบาลใดตราขึ้นโดยไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจไว้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับกิจการสุสานและฌาปนสถาน มีอยู่สองลักษณะ คือ การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น และการจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการพิจารณาออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้แล้ว นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ สำหรับเรื่องที่เทศบาลจะออกเทศบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่นนั้น ต้องเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๑๑ กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๔) วิธีเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษายานพาหนะและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ และ (๕) หน้าที่ที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงานและการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุขและอนามัยของประชาชน โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้ในเทศบัญญัติอีก เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้แล้ว ในกรณีนี้เทศบาลควรตรวจสอบเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเทศบัญญัติไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ไว้ ขอให้เทศบาลแก้ไขเพิ่มเติมเทศบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

๒. การจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ได้กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ (๔) มาตรา ๕๔ (๒) และมาตรา ๕๗ ได้กำหนดให้เทศบาลอาจจัดให้มีกิจการสุสานและฌาปนสถานได้ ดังนั้น กรณีสุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลได้จัดตั้งและดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน อย่างไรก็ดี หากเทศบาลใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะเป็นเทศพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นการค้าขายเพื่อแสวงหากำไร เทศบาลนั้นจะต้องตราเป็นเทศบัญญัติ แต่หากเทศบาลจะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ แม้จะมีการเก็บค่าบริการในการใช้สุสานและฌาปนสถานจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายและค่าบำรุงรักษากิจการดังกล่าว อันถือเป็นรายได้หรือผลพลอยได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นกิจการเทศพาณิชย์แล้ว ก็อาจตราเป็นเทศบัญญัติหรือไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ สำหรับกรณีที่เทศบาลจะดำเนินการในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ และไม่ตราเป็นเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรีอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘-ตรส-(๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน วางระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับบริการ ตลอดจนค่าบริการได้ตามสมควร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้อำเภอ และเทศบาลในจังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฐา โนษาศิวไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน พิระพล โทร ๐๘๖-๒๕๙๙-๘๔๘